

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीमद्भागवते अष्टमस्कन्धे
॥ गजेन्द्रमोक्षस्तोत्रम् ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
॥ गजेन्द्रमोक्षस्तोत्रम् ॥

श्रीगजेन्द्र उवाच

ओं नमो भगवते तस्मै यत एतच्चिदात्मकम्।
पुरुषायादिबीजाय परेशायाभिधीमहि ॥ १ ॥

यस्मिन्निदं यतश्चेदं येनेदं य इदं स्वयम्।
योऽस्मात् परस्माच्च परस्तं प्रपद्ये स्वयम्भुवम् ॥ २ ॥

यः स्वात्मनीदं निजमाययार्पितं
क्वचिद्विभातं क्व च तत्तिरोहितम्।
अविद्धुदृक्साक्ष्युभयं तदीक्षते
स आत्ममूलोऽवतु मां परात्परः ॥ ३ ॥

कालेन पञ्चत्वमितेषु कृत्स्नशो
लोकेषु पालेषु च सर्वहेतुषु।
तमस्तदासीद् गहनं गभीरं
यस्तस्य पारेऽभिविराजते विभुः ॥ ४ ॥

न यस्य देवा ऋषयः पदं विदु-
र्जन्तुः पुनः कोऽर्हति गन्तुमीरितुम्।
यथा नटस्याकृतिभिर्विचेष्टतो
दुरत्ययानुक्रमणः स मावतु ॥ ५ ॥

दिदृक्ष्वो यस्य पदं सुमङ्गलं
विमुक्तसङ्गा मुनयः सुसाधवः।
चरन्त्यलोकव्रतमव्रणं वने
भूतात्मभूताः सुहृदः स मे गतिः ॥ ६ ॥

न विद्यते यस्य च जन्म कर्म वा
 न नामरूपे गुणदोष एव वा।
 तथापि लोकाप्ययसम्भवाय यः
 स्वमायया तान्यनुकालमृच्छति ॥ ७ ॥

तस्मै नमः परेशाय ब्रह्मणेऽनन्तशक्तये।
 अरूपायोररूपाय नम आश्चर्यकर्मणे ॥ ८ ॥

नम आत्मप्रदीपाय साक्षिणे परमात्मने।
 नमो गिरां विदूराय मनसश्चेतसामपि ॥ ९ ॥

सत्त्वेन प्रतिलभ्याय नैष्कर्म्येण विपश्चिता।
 नमः कैवल्यनाथाय निर्वाणसुखसंविदे ॥ १० ॥

नमः शान्ताय घोराय मूढाय गुणधर्मिणे।
 निर्विशेषाय साम्याय नमो ज्ञानघनाय च ॥ ११ ॥

क्षेत्रज्ञाय नमस्तुभ्यं सर्वाध्यक्षाय साक्षिणे।
 पुरुषायात्ममूलाय मूलप्रकृतये नमः ॥ १२ ॥

सर्वेन्द्रियगुणद्रष्टे सर्वप्रत्ययहेतवे।
 असताच्छाययोक्ताय सदाभासाय ते नमः ॥ १३ ॥

नमो नमस्तेऽखिलकारणाय
 निष्कारणायाद्भुतकारणाय।
 सर्वागमाम्नायमहार्णवाय
 नमोऽपवर्गाय परायणाय ॥ १४ ॥

गुणारणिच्छन्नचिदूष्मपाय
 तत्क्षोभविस्फूर्जितमानसाय।
 नैष्कर्म्यभावेन विवर्जितागम
 स्वयंप्रकाशाय नमस्करोमि ॥ १५ ॥

मादृक्प्रपन्नपशुपाशविमोक्षणाय
 मुक्ताय भूरिकरुणाय नमोऽलयाय।
 स्वांशेन सर्वतनुभृन्मनसि प्रतीत-
 प्रत्यग्दृशे भगवते बृहते नमस्ते ॥ १६ ॥

आत्मात्मजाप्तगृहवित्तजनेषु सक्तै-
 दुष्प्रापणाय गुणसङ्गविवर्जिताय।
 मुक्तात्मभिः स्वहृदये परिभाविताय
 ज्ञानात्मने भगवते नम ईश्वराय ॥ १७ ॥

यं धर्मकामार्थविमुक्तिकामा
 भजन्त इष्टां गतिमाप्नुवन्ति।
 किं त्वाशिषो रात्यपि देहमव्ययं
 करोतु मेऽदभ्रदयो विमोक्षणम् ॥ १८ ॥

एकान्तिनो यस्य न कञ्चनार्थं
 वाञ्छन्ति ये वै भगवत्प्रपन्नाः।
 अत्यद्भुतं तच्चरितं सुमङ्गलं
 गायन्त आनन्दसमुद्रमग्नाः ॥ १९ ॥

तमक्षरं ब्रह्म परं परेशमव्यक्तमाध्यात्मिकयोगगम्यम्।
 अतीन्द्रियं सूक्ष्ममिवातिदूरमनन्तमाद्यं परिपूर्णमीडे ॥ २० ॥

यस्य ब्रह्मादयो देवा वेदा लोकाश्चराचराः।
 नामरूपविभेदेन फल्गव्या च कलया कृताः ॥ २१ ॥

यथार्चिषोऽग्नेः सवितुर्गभस्तयो
 निर्यान्ति संयान्त्यसकृत्स्वरोचिषः।
 तथा यतोऽयं गुणसम्प्रवाहो
 बुद्धिर्मनः खानि शरीरसर्गाः ॥ २२ ॥

स वै न देवासुरमर्त्यतिर्यङ्
 न स्त्री न षण्ढो न पुमान्न जन्तुः।

नायं गुणः कर्म न सन्न चास-
न्निषेधशेषो जयतादशेषः ॥ २३ ॥

जिजीविषे नाहमिहामुया कि-
मन्तर्बहिश्चावृतयेभयोन्या।
इच्छामि कालेन न यस्य विप्लव-
स्तस्यात्मलोकावरणस्य मोक्षम् ॥ २४ ॥

सोऽहं विश्वसृजं विश्वमविश्वं विश्ववेदसम्।
विश्वात्मानमजं ब्रह्म प्रणतोऽस्मि परं पदम् ॥ २५ ॥

योगरन्धितकर्माणो हृदि योगविभाविते।
योगिनो यं प्रपश्यन्ति योगेशं तं नतोऽस्म्यहम् ॥ २६ ॥

नमो नमस्तुभ्यमसह्यवेग-
शक्तित्रयायाखिलधीगुणाय।
प्रपन्नपालाय दुरन्तशक्तये
कदिन्द्रियाणामनवाप्यवर्त्मने ॥ २७ ॥

नायं वेद स्वमात्मानं यच्छक्त्याहंधिया हतम्।
तं दुरत्ययमाहात्म्यं भगवन्तमितोऽस्म्यहम् ॥ २८ ॥

॥ इति गजेन्द्रमोक्षस्तोत्रम् संपूर्णम् ॥